Intrathecale injectie met baclofen (proefinjectie)

Intrathecale baclofen (ITB)-therapie is een behandeling die sommige symptomen van ernstige spasticiteit kan verlichten. De behandeling kan worden ingezet als andere behandelingen voor spasticiteit geen of onvoldoende resultaat hebben. Bij de behandeling wordt het geneesmiddel baclofen intrathecaal (in de vloeistof rondom het ruggenmerg) ingebracht. De therapie wordt ook wel baclofenpomp-behandeling genoemd.

Om te bepalen of een baclofenpomp-behandeling kans van slagen heeft, heeft uw arts in overleg met u, besloten dat u eerst een proefinjectie met baclofen krijgt.

Voorbereiding

Allergie

Het is belangrijk dat u een allergie voor jodium, contrastvloeistof of medicijnen voor de ingreep aan de arts doorgeeft. Een allergische reactie op een van deze middelen kan namelijk leiden tot jeuk, huiduitslag of kortademigheid en bloeddrukdaling.

Antistollingsmiddelen

Gebruikt u bloedverdunnende medicatie zoals carbasalaatcalcium (Ascal®) of acetylsalicylzuur, dan mag u deze doorgebruiken.

Gebruikt u andere bloedverdunnende medicatie, zoals acenocoumarol (Sintrom®), fenprocoumon (Marcoumar®), clopidogrel (o.a. Plavix® en Grepid®), ticagrelor (o.a. Brilique® en Possia®), dabigatran (Pradaxa®), apixaban (Eliquis®), rivaroxaban (Xarelto®) of een combinatie van deze medicatie? Bespreek dan vooraf met uw arts hoeveel dagen voor de behandeling u hiermee moet stoppen.

Zwangerschap

Bent u (mogelijk) zwanger? Laat dit dan zo snel mogelijk aan ons weten.

Opname

Voor de proefbehandeling met baclofen wordt u 2 dagen en 1 nacht in het ziekenhuis opgenomen. Daarna kunt u, als er geen complicaties optreden, weer naar huis.

U heeft een brief gekregen waarin staat op welke datum u op welke locatie en afdeling moet zijn. Bij de centrale receptie in de hal van het ziekenhuis kunt u de weg vragen naar de afdeling.

Eten en drinken

U mag voor de proefinjectie gewoon eten en drinken.

Meenemen naar het ziekenhuis

Voor uw opname in het ziekenhuis heeft u de volgende dingen nodig:

- Nachtkleding
- Toiletartikelen
- Eventuele medicijnen (liefst in de originele verpakking)

Meer over uw opname leest u bij Voorbereiding Opname (#Opname Voorbereiding opname).

We adviseren u om sieraden en andere waardevolle spullen thuis te laten.

Goed voorbereid met Mijn Antonius

In ons ziekenhuis werken we met het patiëntportaal Mijn Antonius. Log voor uw afspraak in op Mijn Antonius met DigiD om de informatie te bekijken die voor u klaarstaat, zoals uw afspraakgegevens, vragenlijsten of andere belangrijke informatie. Zo bent u goed voorbereid op uw afspraak.

Afzeggen

Bent u verhinderd voor het onderzoek? Laat het ons dan zo snel mogelijk weten. Neem hiervoor telefonisch contact op met de afdeling of polikliniek waar het onderzoek plaatsvindt.

Onderzoek

Proefinjectie baclofen

Om te kunnen bepalen of ITB-therapie bij u zin heeft, krijgt u eerst een proefdosis baclofen ingespoten. Als u daar gunstig op reageert, kan ITB-therapie een mogelijkheid zijn.

Tijdens de proefinjectie wordt baclofen met een naald in de vloeistof rond het ruggenmerg gebracht.

Dag 1: de injectie

- Voordat u de injectie krijgt, krijgt u eerst speciale kleding aan.
- Een verpleegkundige brengt u in uw ziekenhuisbed naar de behandelkamer.
- De arts brengt een naald, tussen de ruggenwervels door, in de intrathecale ruimte.
- Met de naald spuit de arts een kleine hoeveelheid baclofen in.

De meeste patiënten ervaren de ruggenprik als licht pijnlijk.

Dag 1: het resultaat

Na 1,5 tot 4 uur is het effect van de baclofen merkbaar. De werking verdwijnt na ongeveer 8 uur, zonder

restverschijnselen. Het is belangrijk dat u goed bijhoudt:

- of de spasmes verminderen;
- met hoeveel ze verminderen;
- en hoelang de vermindering aanhoudt.

De pijnconsulent, revalidatiearts en/of neuroloog bespreekt het effect van de proefinjectie met u.

Tweede poging

Soms is de uitkomst van de proef onduidelijk of negatief. In dat geval kan de test herhaald worden met een hogere dosis baclofen.

Als ook de tweede proefinjectie niet het gewenste resultaat heeft, is ITB-therapie voor u hoogstwaarschijnlijk niet zinvol. Dan zullen uw artsen andere vormen van behandeling overwegen.

De beslissing

Na de opname wordt besloten of u in aanmerking komt voor een intrathecale baclofenpomp-behandeling. Bij die beslissing bent u zelf ook betrokken, samen met de behandelende pijnarts, neuroloog en revalidatiearts.

Nazorg

Risico's en bijwerkingen

Elke ingreep, hoe klein ook, brengt risico’s met zich mee.

De risico’s van de ruggenprik zijn:

- Tijdelijke hoofdpijn door het weglekken van ruggenmergvocht.
- Infectie.

Mogelijke bijwerkingen van baclofen zijn:

- Sufheid
- Misselijk/braken
- Duizeligheid
- Kortademigheid

Expertise en ervaring

Het St. Antonius Ziekenhuis is een van de grootste pijnbehandelcentra van Nederland. Met de meeste pijnbehandelingen heeft het ziekenhuis dan ook ruime ervaring. Voor specifieke behandelingen, zoals baclofentherapie bij spasticiteit en neuromodulatie, hebben wij een (boven)regionale functie. Ook hebben wij een bijzondere expertise op het gebied van pijnbestrijding bij kanker (oncologische pijnbestrijding) en bij onbegrepen buikpijn/bekkenpijn.

Het St. Antonius Ziekenhuis heeft ruime ervaring met het toepassen van meer bijzondere technieken zoals ruggenmergstimulatie, chordotomie, plaatsing van intrathecale morfine- en baclofenpompen en epiduroscopie.

Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons a.u.b. om goed voor u te zorgen door ons te vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Of u (mogelijk) zwanger bent.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Bereid uw gesprek met uw zorgverlener goed voor. Voor tips: Begin een goed gesprek (https://begineengoedgesprek.nl/)

Op de website van de Nederlandse Patiëntenfederatie (https://www.patientenfederatie.nl) leest u meer over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

Wat is spasticiteit?

Bij spasticiteit zijn de spieren strak en gespannen en is het moeilijk om het lichaam (vooral de armen en benen) gecontroleerd te bewegen. Spasticiteit ontstaat door een beschadiging in de hersenen of het ruggenmerg, van het deel waar de willekeurige bewegingen worden aangestuurd. Door die beschadiging raakt de balans verstoord van de 'boodschappen' die de zenuwen en spieren met elkaar uitwisselen. Deze verstoring leidt weer tot een verhoogde activiteit van de spieren: spasmen.

Aandoeningen waarbij spasticiteit veel voorkomt, zijn:

- Beroerte
- Multiple sclerose
- Hersenletsel
- Ruggenmergletsel

Behandeling van ernstige spasticiteit

Spasticiteit kan op verschillende manieren worden behandeld. Vaak gebeurt dat met tabletten. Ook baclofen is in tabletvorm te verkrijgen. Deze tabletten kunnen, zeker bij milde spasticiteit, goed werken. Maar bij ernstige spasticiteit moet de dosis vaak sterk verhoogd worden, waarbij onderstaande bijwerkingen kunnen ontstaan:

- Misselijkheid
- Overgeven
- Sufheid
- Slaperigheid
- Verwardheid
- Geheugen- en aandachtsproblemen

Bovendien bestaat de kans dat de medicijnen, ook in hoge doses, niet het gewenste resultaat hebben.

Intrathecale baclofen (ITB)-therapie zou dan mogelijk uitkomst kunnen bieden. Echter, een proefbehandeling is nodig om te kunnen beoordelen of de behandeling werkt of niet.

Gerelateerde informatie

Behandelingen & onderzoeken

- Polikliniek Pijnbestrijding (https://www.antoniusziekenhuis.nl/polikliniek-pijnbestrijding)

Specialismen

- Pijnbestrijding (https://www.antoniusziekenhuis.nl/pijnbestrijding)
- Anesthesiologie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/anesthesiologie)

Contact Pijnbestrijding **T 088 320 68 00**